

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy óra. . . . I kor. Egy óra. . . I kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felelős szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 47. és 49. szám.

A néppárt nem fuzionál.

Debreczen, szeptember 15.

Tagadhatatlan, hogy az országgyűlés pártjai közül a néppárt az egyetlen szervezett, céltudatos párt. Annak dacára, hogy belépett és benn van ma is a koalícióban, föntartotta elveit, sőt annyira föntartotta, hogy azoknak új teret tudott biztosítani a függetlenségi-pártban is, szóval a maga követeléseinek érvényt szerzett a koalícióban is. Ebben a szervezetszempontban kitart tovább is. Ezt adta tudtára a néppárt tegnapi vacsoráján, amikor Molnár János apát, a párt alelnöke férfias önzérettel és általános helyeslés közben kijelentette:

— Nekünk van zászlónk és nekünk van becsületünk. A fuzió, a függetlenségi-pártnak, az alkotmány-pártnak és a néppártnak az egyesítése azonban elfeladással járna, enélkül el se képzelhető, ilyesmihez pedig a néppárt nem járulhat.

Igaza van Molnár Jánosnak. Mert a koalíció is elfeladás volt a másik kettő részéről. Az alkotmány párt feladta a szabadelvűséget, a 48-as párt a függetlenséget. Csak a néppárt maradt hű önmagához, elveihez és nem adott fel semmit és komolyan gondolkozó, radikális embernek is többre kell becsülnie a legkonzervatívabb elvűséget és következetességet, mint a legliberálisabb következetlenséget és elfeladást.

A néppárt elvűségét siker is koronázza. Biztos kézzel eveznek a keresztényszocialista vizekbe és ha a mostani felemás és hazug éra sokáig tart, koalíció és fuzió nélkül is többségre és kormányra fognak jutni.

Ez a David le fogja parittyázni a függetlenségi és alkotmánypárti koalíciót, ha ez le nem mond a reakcióval és elvtelenséggel való nyilvános, de azért tagadott paraznázkodásról és át nem tér a becsületes függetlenségnek puritán és mértékletes életére.

A régi szabadelvűség lejárt a magát, a reakcióval szemben tehetetlen. Elkopott jelszavai már céltalanul puffognak el a levegőben. A régi szabadelvűpártnak az új éra átmenekült csatlósai semmit sem jelentenek magyar

szempontból; ők legfeljebb Ausztria számára konzerválják az ugynevezett 67-et. A függetlenség elé gátakat vetnek és a reakciónak kész örömet tág kapukat nyitnak.

Ha tehát a függetlenségek az aulikus, reakciós és felekezeti alapon alakult és hamis céggel keresztény szociálistává vedlő néppártnal komolyan meg akarnak küzdeni és nem szándékosan egyengetik ennek útját; ha nem akarják az országot a reakciónak és a visszafejlődésnek kiszolgáltatni: akkor legfőbb ideje, hogy az igazán hazafias, igazán magyar és igazán fejlődéshű elemek sorakozzanak.

A szerb egyházi kongresszus.

A királyi leirat.

Újabb értekezlet pénteken.

A szerb egyházi kongresszus mai ülésében Günther Antal királyi biztos és adlátusa, Joanovich Pál a meghívó küldöttség által kísérve, megjelentek a kongresszus ülésén. A királyi biztos a trónszék előtt foglalva állást, átadta a királyi leiratot adlátusának, Joanovich Pál osztálytanácsosnak, felolvasás végett.

A királyi leirat elmondja, hogy folyó évi augusztus hó 1-én tartott kongresszusi ülésben karlocai görögkeleti érsekké szerb metropolita patriarkává szótöbbséggel Zmejjanovics Gábor verseei görögkeleti szerb püspököt választották meg.

Magyar miniszterelnökünknek a minisztertanács hozzájárulásával tett előterjesztésére — jelenti a legfelsőbb kézirat — nem érezzük magunkat indítatva, hogy a választást legfelsőbb megerősítésünkkel jóváhagyjuk. Megbizzuk Hűséggedet, hogy a legfelsőbb elhatározásunkat a kongresszusnak adja tudtára és hívja fel azt, hogy a visszautasított egyén kizárásával az érsek metropolita patriarkai szék betöltése céljából új választást eszközöljön. Az új választás eredménye a Hűséggednek adott utasításban megjelölt uton ismét elélnke lesz terjesztendő.

Ezt a királyi leiratot azután a nemzeti egyházi titkár szerb nyelven is felolvasta. A királyi leirat felolvasása után a királyi biztos fedett fővel és karosszékében ülve, a következő beszédet intézte a kongresszushoz:

A most felolvasott legkegyelmesebb királyi leirat tartalmából tudomást nyert a t. kongresszus arról, hogy ő császári és apostoli királyi felsége a görögkeleti szerb nemzeti egyházi kongresszus ez évi augusztus hó 1-én tartott ülésében meg-ejtett érsek-metropolita patriarkaválasztás eredményéhez legmagasabb jóváhagyásával hozzájárulni nem méltóztatott, hanem a legkegyelmesebben elrendelte, hogy a kongresszus az érsek metropolita-patriarkai szék betöltése céljából — Zmejjanovics Gábor verseei görögkeleti szerb püspök ur kizárásával — új választást eszközöljön. Ennek folytán felhívom a t. kongresszust, hogy ezen ekként elrendelt újabb választásra három napon belül határnapot tartszon ki és a választást a legkegyelmesebb királyi leiratban foglalt meghagyásnak megfelelőleg, a szokásos módon ejtse meg és ennek megtörténte után engem a választásra vonatkozólag hitelesített kongresszus jegyzőkönyv. az eredeti szavazó-ívek, valamint a legfelsőbb megerősítés iránti legalázatosabb kongresszusi előterjesztés átnyújtása végett a kongresszus ülésére hívjon meg.

A királyi biztos felhívására ezt a beszédet Joanovich Pál adlátus szerb nyelven is felolvasta minek megtörténte után a királyi biztos adlátusa által, valamint a kongresszusi küldöttség által kísérve, az ülésterméből távozott.

Ma délután öt órakor tartott ülésen, hosszas vita után elhatározták, hogy újabb gyűlést hívnak össze pénteken, amelyen a választásra vonatkozólag újabb határozatot hoznak.

A parlament őszi munkarendje.

Az őszi ülésszak első heteit tudvalevőleg a delegációk fogják kitölteni. November havában a kormány az 1909-iki költségvetést akarja nyolc órás üléseken letárgyaltatni, úgy, hogy indemnityre nem lesz szükség. Ezután Wekerle az adóreformot veszi elő, amelynek elintézése hosszabb időt fog igénybe venni. A választói reformot, melyet Andrássy október hó folyamán fog előterjesztetni, a Ház csak a jövő év őszién fogja tárgyalni.

Aehrenthal utazása.

Bécsből jelentik: Aehrenthal báró külügyminiszter délután 3 órakor Gagern báró cs. és királyi nagykövet kíséretében gróf Berchtold látogatására Buchlauba ment. Gróf Eszterházy Pál külügyminiszteriumi osztályfőnök, akivel gróf Berchtold szoros baráti viszonyban van, szintén meghívást kapott Buchlau kastélyba és báró Aehrenthalal egyidejűleg fog oda elmenni.

Kávé több mint **30 fajta**, gyors pörkölőnkön
azonnal megpörkölve kapható
Deutsch Albert és fia és **Deutsch Lajos**
Hatvan-utca 9. főszekereskedéseikben. Piacz-utca 38.

Uj rendőrkapitányok Szoboszlón és Böszörményben

Husz pályázó.

Küldöttség a főispánnál.

Hajdumegyének két rendezett tanácsu városában e idő szerint üres a főkapitányi szék: *Hajdusoboszlón és Hajduböszörményben*. Az előbbi helyen a volt főkapitányt, *G. Tóth* Jánost polgármesterré választotta a város képviselő-testülete. Böszörményben pedig *Kelemen* János főkapitányt megbuktatták a saját visszaélései. Most természetesen élénk érdeklődéssel várják a főkapitányi állások betöltését ebben a két városban.

Ma délelőlt nagyszámu küldöttség kereste fel *Weszprém* Zoltán főispánt. A küldöttség *Hajdusoboszlóról* jött s az élén *Bélteky* Lajos református lelkész állott. Rövid, tárgyilagos beszéd keretében azt kérte a küldöttség vezetője *Weszprém* Zoltán főispántól, hogy a megüresedett főkapitányi állásra a mostani alkaptányt, *Körner* Gézával nevezze ki.

A főispán szívesen fogadta a küldöttséget és kijelentette, hogy a pályázati kérvényeket gondosan megvizsgálja és ha azt fogja látni, hogy *Körner* Géza hivatott a főkapitányságra, úgy meghajol a küldöttség órája előtt. A küldöttség tesszettel fogadta a főispán választát, amelyet lelkes éljenzéssel kísért. Ezután a főispán kezét szorított a küldöttség tagjaival s akik ezután eltávoztak.

Ugy a szoboszlói, mint a böszörményi főkapitányi állásra ma járt le a pályázati határidő. A két állásra összesen husz pályázó jelentkezett. Megbízható helyről szerzett információk szerint bizonyosra vehető, hogy a főispán *Szoboszlóra* *Körner* Gézával fogja kinevezni.

A hajduböszörményi főkapitányságra *Weszprém* Barabásnak és *Hibiján* Ká-

rolynak, az eddigi alkaptányának van legtöbb kilátása, mind a ketten huzamosabb idő óta állanak már a közigazgatási szolgálatban. A kinevezés egyebként néhány napon belül megtörténik.

Nagybeteg-e Vilma királyné?

A diplomatikus táviratok.

Ugy látszik, a németalföldi kormány bizonyos dolgokban mintaképül választotta a magyar kormány eljárását, legalább ami a hirszolgalatot illeti.

Félhivatalos jelek a németalföldi királyné állapotáról merőben ellenkeznek az udvari körökből kikerült hírekkel.

Az első hír az volt, hogy *Vilma* királyné holt gyermekét hozott a világra s hogy a korai születés veszedelmes betegséget okozott. Később oda módosították ezt a híradást, hogy az abortusról szóló hírek nem felelnek meg a valóságnak, ellenben veszedelmes operációnak vetették alá.

A tegnapi nap folyamán *Amsterdamból* érkezett táviratok hírül adták, hogy a királyné állapota aggasztóvá lett. Most a híradásokat és cáfolatokat összefoglaló újabb, eléggé zavaros, vagy legalább is nem eléggé világos tudósításokat röpitenek világgá *Berlinen* át *Amsterdamból*. Eszerint *Vilma* királynénél a múlt héten abortus nem fordult elő. A királyné férje a magántitkárt felhatalmazta a legenergiusabb hangú cáfolatra.

A királyné, aki edesanyja látogatását fogadta, a múlt héten teljesen jól érezte magát: a hét elején nap-nap után a szabadban volt, a hét későbbi napjain pedig

a királyi kastély termeiben gyakori társalgást folytatott udvarhölgyeivel.

A holnapi trónbeszéd még nem emlíkezik meg az örvendés eseményéről, a melynek bekövetkezése csak márciusra várható. *Szombaton* *Apenbornban* sok megjegyzés tárgya volt, hogy *Vilma* királyné a hozzá látogatóba jövő *Emma* anyakirálynénak a kastély külső lépcsőjéig e ébe sietett.

Ezek után valóban ezidőszert nem lehet megállapítani, hogy súlyosan beteg-e a németalföldi királyné, vagy pedig hogy virágzó egészségnek örvend-e?

Eszterházy Pál tőzsdeügye.

A bizományos szabadlábán.

Befejeződött az eljárás.

Eszterházy Pál grófnak, akit debreczeni huszárhadnagy korából itt általános ismernek. A *Liedermann* való tőzsdeügye ma *Liedermann* Aurél tőzsdebizományos szabadlábára való helyezésével befejeződött.

A hetek óta huzódó bűnygyben *Székel* vizsgálóbíró előtt ma történt volna meg a szakértők meghallgatása, mielőtt azonban a bíró átadta volna a szakértőknek a könyveket és kötleveleket, a felelő jogi képviselői, *Spett* Ferenc dr. és *Gál* Jenő dr. ügyvédek arra kérték a bírót, engedje át az ügyiratokat előbb nekik, hogy esetleg maguk közt ejthessék meg az elszámolást. A bíró a kérelmet teljesítette.

A tükör.

Fordította: Kosztolányi Imrén.

Tehát nem volt több remény. Meg kell halnia. E percben adta tudtomra az orvos. Szegény barátom! . . . Édes szegény fiul! Haikán nyitottam a betegszobába. Most elő az önrózsommal! Csak-hogy észre ne vehessen semmit! Vig, reménynyújtó biztató mosolyt hazudni az ajkamra, ha újra el kezd, a soha sem teljesülő tünderalomról, — a gyógyulásáról beszélni.

Aludt. Nesztelenül ültem ágya mellé. A felig nyitott ablakon, édes illatierhes tavaszi lég áradt a szobába és egy játszi nap-ugár siklott tova a mozdulatlan avon. Hogy le volt fogyva, vonasai milyen féltelmesen élesek voltak már, kezei mint a sárgás márvány, csak arcán égett sötét pirban két folt.

Ki ösmerte volna fel, e fáradt, özszeroskadt beteg az én barátomat? . . . az én jókedvű, szép, életkedvtől ragyogó barátomat? Ugy látszott, hogy életereje, vigsága egy kiapadhatlan tünderforrás, míg e betegség mag nem támadta. És most . . . most meg kell halnia; neki, aki szíve minden dobbanásával csügött az életen és annak édes élvezetes gyönyörein. A beteg nyugtalanu hanykódott ide-oda,

halvány kezeivel mintegy keresőleg tapogatta a takarót. Eyszerre lassan kinyitotta szeméit, azokat a szép kék szemeket, csak ezek voltak még a régi szépség gökbe, az ideg-zeruen eivalozott arcon.

— Őreg pajtas, te vagy? Te, a hivek leghevebbje! Ez szép tőled, hogy eljöttél . . . jól esik nekem . . . nagyon jól!

Felem nyújtotta kezei, lesóványodott balkezét vigázva fogtam meg és gyöngéu simogattam.

Halány mosoly volt jutalmam.

— Jól van így öreg, simogasd . . . simogasd csak kezem; . . . nagy szükségem van gyöngédségre.

— Ma hogy erzed magad?

— Oh jobban . . . sokkal jobban . . . hála Istennek a legrosszabbon túl vagyok már; most már a javulás előtt állok . . . mit mondott neked az orvos? De különben valami könnyebbülést értek az egész valómon, és ez a fő, ugyebár?

— Ne beszélj annyit barátom, még nem szabad a sok beszéd!

— Hallgatok már pajtas . . . no . . . így ni. Egy ideig behunyt szemmel feküdt, kínosan, nehezen lélegzett, hosszas hallgatas után újra szólt:

— Igaz, nem szabad sokat csevegetnem; de nem is tudnék, ha akarnék is . . .

csak azt szeretném neked megmondani, hogy már előre örvendek a nap-ugárnak . . . a meleg levegőnek, . . . a virágzó, illatos hársfáknak . . .

Álmodzó réveteg mooly suhant arcán keresztül.

Bár csak már annyira volnék . . . a világ oly szép . . . és én úgy szeretek élni. Oh bár csak már annyira lehetnék . . . na, de majd elértem már nemsokára, ugyebár öreg? Mit gondolsz?

Néhány biztató szót sugtam neki! Szinte turheteletlen volt helyzetem, látni, halni a dokió barátomat, ki a gyógyulásról, életéről ábrándozik.

Hirtelen reám pillantott.

— Hallgass ide öreg pajtas . . . — *Mintha* e szavaknál a régi hamiskás mosoly visszfénye életkította volna meg sápadt vonasait — Egy kéresem lenne hozzád, egy ici-pici kéresem!

— Ne vess csak ki — te! Olyan szentelenül pirospozsgás vagy és egészséges. Én — én olyan nagybeteg voltam, kissé hiu voltam mindig — ugyebár? Szeretném látni nagyon, hogy tulajdonképen mit hagyott meg belőlem e szerencsésen kiállott nagybetegség, — menj — ott az öltözői asztalomon van egy tükör — az ott az elefántcsont fogantyúval, azt — azt add ide kérlek.

„Otthon” kávéház

mesés szép, új berendezéssel, az egész kávéház kézi festéssel, egész ujonnan átalakítva *Szerdán*, szept. 16-án *Nagy* Lajos jól szervezett esőrendű zenekara közreműködése mellett ünnepélyesen megnyitják — Kelemes szórakozó hely. — Külön termék rendelkezése: *Kitűnő* kávéházi italok, tisztánkezelt borokról és pontos kiszolgálásról gondoskodik és szíves partfogást kér tisztelettel **Rosenberg** Simon kávé-

A vizsgáló után az ügyvédek melynek eredetét jelentették be.

E kérvén terházy Rál szát azzal, hogy csatolt kötegy igazolják s ma man a hét előzge megsz tartotta be te sokat és a le kintettel meg bíró ezek után járást és Liec lábra helyezt

Sajtópör

Eskü

A Szék sod k napján kat. Délután került a sor meglesz az járó alábbi t

A Ganz-

Ma déle tárgyalást O tanu *Békási* Ganz féle üz Debreczen sz nek meiriss Védő: ból cikket a

Egy pe Ha megpilla arát! — Ne megtörténie

De ekko álíhatatlan k

— Ros résem sem a dig szót fog ha te nem kérem, ha u

Jól van Reszke rőt, lassan, azt feljebb, dultam.

— Ah szolgálatot, feljebb, mos dig nagy b

Hálása gyöngé tes szolta és ak Egy k rődés egyet böi. Azután — Ed

után halk tükört; ne többé . . .

A köv

Ér

A vizsgálati iratok áttanulmányozása után az ügyvédek megállapodásra jutottak, melynek eredményét írásos kérelemben jelentették be a vizsgálóbíróknak.

E kérvényben a panaszos gróf Eszterházy Rál ügyvédje visszavonta panaszát azzal, hogy a vádlott által utólag becsatolt körtgyekek az ügyletek valóságát igazolják s mert úgy véli, hogy Liedermann a hét heti vizsgálati fogsággal eléggé megzenvedett azért, mert nem tartotta be teljesen a neki adott utasításokat és a lebonyolításnál nem volt tekintettel megbízója érdekeire. A vizsgálóbíró ezek után beszüntette a további eljárást és Liedermannnt nyomban szabadlábra helyezte.

Sajtópör a villamos pályázathól

Esküdtársi tárgyalás.

Második nap.

A Székely-Márton sajtópör mai, második napján befejezték a tanuvallomások. Délután már az iratok felolvasására került a sor s a holnapi nap folyamán meglesz az ítélet. A tárgyalás mai napjáról alábbi tudósításunk számol be:

A Ganz-cég és a „Debreczen”.

Ma délelőtt 9 óra után nyitotta meg tárgyalást Oláh Miklós elnök. Az első tanu Békási Jenő volt. Elmondta, hogy a Ganz féle ügy tárgyalása idején ő volt a Debreczen szerkesztője. E tárgyú cikkeinek megírásánál nem befolyásolták.

Védő: Küldtek be a Márton irodából cikket a Ganz-gyár érdekében?

Egy percig szinte dermedten állottam. Ha megpillantja — a máris ha álra vált arcát! — Nem, nem, ennek nem szabad megtörténnie!!

De ekkor a szép kék szemek ellentárlhatatlan kérő pillantást vetettek felém.

— Rossz öreg pajtás? E csekely kéresem sem akarod teljesíteni? Eddig mindig szót fogadtam, kérdezd csak az orvost, ha te nem adod ide a tükröt, majd tőle kérem, ha újra eljön!

Jól van hát, ez volt az utolsó kérése!

Reszkető kézzel nyújtottam felé a tükröt, lassan, kíváncsi várakozással emelte azt feljebb, . . . mind feljebb; én elfordultam.

— Ah, pajtás, kérek még egy baráti szolgálatot, igazítsd meg kissé párnáimat, feljebb, most van jól . . . hisz tudod mindig nagy barátja voltam a kényelemnek!

Hálásan mosolygott reám; roskatag, gyöngye testét nagynehezen feljebb vonszolta és akkor arca elé tartotta a tükröt.

Egy kiáltás; a kin, a fájdalommas gyötördés egyetlen kiáltása szakadt fel kebleből. Azután a fal felé fordította fejét.

— Édes pajtás — szót hosszú szünet

után halk hangon — vidd csak el ismét a tükröt; nem kell az . . . nem kell nekem többé . . .

A következő napon barátom meghalt.

— Igen küldtek.
— Milyen cikket?
— Egy vezércikket. — Ezt Márton Imre írta.

Utána Hajnal Gyulát hallgatták ki. A szóban forgó időben ő is munkatársa volt a Debreczen-nek. Varha dr. arra utasította Békásyt, hogy írjon a Ganz-gyár mellett, de ő nem akart Ganz mellett írni és Siemens mellett sem írhatott, mert felmondással fenyegették. Arról is tud, hogy Mártonék közlevelet intéztek a bizottsági tagokhoz az ügy érdekében. Egy ízben Rostkowitz ellen fakadt ki Varga Lajos, mikor az Siemensék egy nyilatkozatát akarták leközölni. Ekkor Varha így szólt: Kérem, már önöknek tudniok kell, hogy mi Ganz mellett foialtunk állást.

Utána Burger Péter dr-t hallgatták ki. Hallotta, hogy az első közgyűlés után, mikor Siemensék kapták meg a vállalatot, Kovács József polgármester így szólt: Csak becsületes intenciókkal lehet győzni

A Ganz gyári tisztviselők vallomása

Burger dr. után Hoor Tempis Mór, a Ganz gyár műszaki tanácsosát hallgatták ki. Nem tud arról, hogy Márton Imre önérdékből állott volna a Ganz cég mellé. Márton Imrét hazafias szempont vezette. Az elnök kérdésére elmondta, hogy a gyár 1000 korona szerkesztői tiszteletdíjat adott Székely Imrének a gyár által beküldött nyilvántéri közlemények leközléséért.

Védő: Szokott a gyár adni tiszteletdíjakat?

— Igen, szokott.

— Ki adta be az Önök felebbezését?

— Mi elkészítettük a felebbezést és elküldtük Márton urnak, aki beadta.

Székely Imre kijelenti, hogy igen is kapott a gyártól 1000 koronát, de nem azért, hogy a gyár mellett írjon, — nem is irt egy sort sem — hanem azon közlemények díjazása fejében, amelyeket a Ganz gyár lapjában közzétett. A lap üzleti vállalkozás, az üzleti vállalkozásból kifolyólag megfizettette a beküldött cikkeket.

Ezután Rippka Ferenc dr. igazgatósági főnök kihallgatása következett. Előadta hogy Márton Imrének semmi jutalmat nem adtak. Márton Imre a bizottsági tagoknál érdekükben nem járt. Székely Imrének 1000 koronát adott a gyár.

Székely Imre nagyon természetesen tartja, hogy a Ganz gyár képviselője. azok után, amely támadásban részesült a Ganz-gyár a D. R. U. részéről, most vállomásával igyekszik visszafizetni neki. Ő különben sosem tagadta, hogy ezer koronát kapott a Ganz gyártól azért, mert helyt adott a gyár közleményeinek. De most nem erről van szó, hanem arról, hogy önérdékből állott-e Márton Imre a Ganz cég mellé. Szólok — sosem irt egy sort sem Ganzék mellett, de Márton Imre, mint pártelnök, mint bizottsági tag, exponálta magát az érdekekben a közgyűlési teremben is.

Loránt József tanu elmondja, hogy látta, amikor a fellebbezést Márton Kálman benyújtotta a polgármesteri titkárnál.

Bacsó Dezső dr. tanunak tudomása van arról, hogy Márton Imre erősen kerteskedett a Ganz-gyár érdekében.

Délután az iratokat olvasták fel. A perbeszédre és ítelethozatalra csak holnap kerül a sor.

A merénylő férj.

Leakarta löni a feleségét.

A budapesti rendőrség ma letartóztatta Klapcsik Emil 33 éves fővárosi minitaaasztalost, ki az éjjel a Drágely-utca 10. szám alatti lakásán előbb a feleségét, később pedig önmagát akarta agyonlöni. — A merénylet — szerencsére Klapcsikné erős lélekjelenetűnek — nem sikerült, mert a szerencsétlen asszony még alkalmas pillanatban eltudott menekülni a merénylő férj elől.

Klapcsik Emilt erre a sajnálatos lépésre igen hétköznapi, közönséges ok kényszerítette. A feleségétől pénzt követelt itálra, ki azt azonban megtagadta. Még pedig azért, mert a háznál egy fillér sem volt aznap. Klapcsikot ez az elutasítás annyira dühbe hozta, sajátjához nyult és szomszédjával mulatott késő estig. Itt gyanusan hajtozatta:

— Meglátjátok, a reggelt nem érem el. Meg fogok halni, de nem egyedül, hanem az asszonyt és a gyermekeket is magammal viszem. Ugy éljek én, minthogy szavamnak ura is leszek.

A komák ostoba fenyegetődzésnek vették az ittas ember szavait, többször azonban figyelmeztették Klapcsikné, hogy az ura mit mondott. Micsém természetesebb, minthogy az asszony résen volt s vigvázott, hogy se neki, sem pedig a gyermekeknek tragikus vége ne legyen.

Miután a késő éjjeli órákig az ittas ember nem jött haza, Klapcsikné lefeküdt a kis porontyaival. Hajnal felé erős kopogás, ablakesőrműködés verte fel a szobát a megrémült asszonyt, ki nyomban sejtette, hogy férje jött haza. Meleg szeretettel, becéző szavakkal ment előbe s kérte, hogy ne csináljon lármát, mivel alusznak a házbeli s a gyerekek. Klapcsik, ki vérben forgó szemekkel nézte a kérlelő asszonyt s hallgatta az esdeklő szavait, egyszerre revolvert rántott s lelővéssel fenyegette az asszonyt. Ez szerencsére a legkritikusabb pillanatban visszaugrott az ajtóba s benn a lakásba jól bezárkózott.

A dühös ember, amikor látta, hogy fenyegetését nem tudja beváltani, egy félreeső helyre ment s magára lőtt. A golyó azonban nem találta, mert reszkető keze célt tévesztett.

A főkapitányságra, ahová előállították Klapcsikot, azt vallotta, hogy a feleségét azért akarta elpusztítani, mivel az, amióta ikreket szült, elhanyagolta s csak a gyermekekkel törődött, foglalkozott. Miután pénzt sem akart adni, jobbnak látta az asszonyt megölni.

A brutális és megbízhatatlan embert a rendőrség életveszélyes fenyegetés miatt végül letartóztatta. Átadják a bíróságnak.

SZINHÁZ

— A színházi bérlet Irmay Béla színházi titkar igazgatóhelyettes mar tegnap Debreczenbe érkezett s Zilahy Gyula színházgató ma szintén megérkezett, hogy megkezdje a bérletgyűjtést. A színház vezetésével az igazgatóság ez időtartamra Ferenczy Frigyes művezetőt bízta meg. A bérleti jelentkezések terminusát e hó 24 ig állapították meg. Azontul a hét új páholybérletre lehet csak előlegezni. A

Debreczeni nagyáruház

Gelbman és Rosenfeld

Piac-utca 19. szám.

Értesítés.

Tudatjuk a tisztelt hölgy közönséggel hogy a debreczeni nagyáruház Női felöltő osztálya megnyílt.

bérlet különben az idén nagyszerűen indul s valószínű, hogy az előjegyzéseket tekintve, kitűnő bérlet szezonja lesz Zilahynak. Az igazgatóság különben már az évéd érdekességeiről is gondoskodik. Az „Irisz” repülő balletet, hat előadásra szerződtek s a kitűnő táncsoport október 7, 8, 9, 10, 11, 12 én föl fognak lépni a debreczeni színházban. Négy előadást bérletben, kettőt pedig bérlets ünetben tartanak meg.

1500 koronás billiárdpárti.

Egy debreceni vasutas kalandja.

Kozások a törvényszék előtt

Egy debreceni vasuti tiszt érdekes kalandja foglalkoztatta tegnap a budapesti büntető törvényszéket. Az ügy előzményeiről és a törvényszéki főtárgyalásról budapesti tudósítónk a következőket jelent:

Szabó Gyula debreczeni máv. fogalmi tiszt a múlt év szeptember 18-án felment Budapestre s ott bevetődött az Erzsébet-köruti „Árpád”-kávéhába. Itt meismerkedett Kaiser Jenő kereskedő segéddel, akivel, mint szenvedélyes karambolista, egy partit billiárdot játszott. Csakhamar odavetődött egy szép fiatal ember is, akit Kaiser Jenő Geiger Hugó dr. fővárosi ügyvéd gyanánt mutatott be. Az ügyvéd ur is kedvet kapott a karambolozásra s mint ügyes játékos, csakhamar 180 koronát nyert el a vasuti tiszttől.

Másnap Szabó Gyulával ismét véletlenül összetalálkozott az ügyvéd ur, Kaiser Jenő és Kenner Károly nevű utazóval ismertették meg, aki valóságos „billiárdművész” hírében áll. Hármán aztán elcsalták Szabó Gyulát a „Mátyástér”-kávéháza. Alig hogy beléptek, titkos jellel értékre adták a kávéháza, hogy ne szólítsa őket a nevükön, mert „új verebét” hoztak. Előbb söröztek, behozták, aztán pedig konyakozás mellett megkezdte a Horváth-néven szereplő Kenner Károly a billiárdozást Szabó Gyulával. Előbb 20-50 koronás, később 100 koronás tételeket raktak egy partira. Reggelig vagy 1500 koronát nyertek el Szabó Gyulától.

A kifosztott ádozat reggel felé vette csak észre, hogy milyen veszedelmes társaságba került s hogy öt milyen ravasz furfanggal megállapított terv szerint fosztották ki. Lärmát csapott s rendőrt akart hívni. A kávé erre megígérte neki, hogy visszaadja pénzét, ha csendesen eltávozik. Szabó Gyula azonban megtette a feljelentést, mire a budapesti ügyészség pörbe fogta család büntetettéért Kaiser Jenőt, az állítólagos ügyvédet akinek valódi neve Reiner Hugó, továbbá Kenner Károlyt és Fleischer Károlyt kávést.

A budapesti büntető törvényszék Ma darassy dr. bíró elnöke alatt tegnap tárgyalta a billiárdművészek bűnügyét. A bíróság Kisfalvi Rezső dr. és Nagel Ferencz dr. védők meghallgatása után a négy vádlottat bizonyítékok elégtelensége okából felmentette a család büntetettének vádjára alól, Nagy Béla dr. ügyész felelőse zett az ítélet ellen.

A király Veszprémben. Véres automobil szerencsétlenség a debreczeni országúton.

Fogadtatás a pályaudvaron.

Hornig püspök üdvözlése.

Ma utazott el a király a hadgyakorlatokra. Agg kora s törődöttsége nem tartotta vissza attól, hogy részt kérjen magának a békés háború fáradalmaiból, holott Bécsben, Budapesten ugyancsak tartózkodik már minden fölszemes kocsiútról is.

De mindenekefelett kedvelt hadserege kedvéért meghozza az aggasztván császár-király a töle telhető nagy áldozatot, törődött testét kiteszi a borzongató őszi szélnek, amely a bakonyi hegyek felől fu. Akarja, hogy a százezer katona, akik a monarchia minden részéről jöttek Veszprém környékére, lássak a legfelsőbb hadurat s mint azt a reglama előírja, épüljenek, lelkesedjenek látásán s hirül vigyék a hazájukbeli kaszárnyákba, hogy öfelsége legjobban mégis csak a katonákat szereti.

Amerre a királytívő vonat elhaladt, mindenütt hódolattal köszöntötték az ős uralkodót, aki mehatottsággal, de mélységes melankóliával is fogadta a lojalis polgárság tisztelgését.

A király ma délután 1 óra 30 perckor utazott el különvonaton nagyszámu katonai kísérettel. 2 óra 30 perckor robbant be a vonat a székesfehérvári állomásra. Az előkelő, notabilitásokból és polgárságból álló tömeg lelkesen éljenezte az uralkodót, a mint kocsijából a perronra lépett.

Széchenyi Viktor gróf főispán rövid, de hódolatteljes beszédben üdvözölte az uralkodót, mire öfelsége köszönetet mondott a szép fogadtatásért, majd rövid cerelet tartott.

Tíz perc eltelté után a vonat, a polgárság lelkes éljenezése közben megindult, Hajmáskóren Ferenc Ferdinánd trónörökös, aki a hadgyakorlatok fővezetője, több főherceg, tábornokok külföldi katonai attasék szállottak föl a vonatra, amely pontban 4 óra 30 perckor érkezett meg Veszprémbe.

A pályaudvar gyönyörűen volt földiszítve, a csinos város pedig ugynézet ki, mint egy kis paradicsom.

A királyt Hornig püspök hosszabb beszédben üdvözölte. Az uralkodó mélyen meghatva válaszolt a beszédre.

— Életemben nem fogom elfelejteni — ugymond — ezt a meleg fogadtatást s örökre őrizni fogom magyar népem hűségesség lojalitását.

A próba-harcjáték holnap reggel kezdődik meg.

Két áldozat.

A debreczen-vámospécsi országút véres automobil karambol színhelye volt ma délután. Egy debreczeni gazdálkodó szekere útta el a szerencsétlenséget okozó töff-kolosszusa, aminek következtében a szekérben ülő asszony és kis gyermek súlyos sérüléseket szenvedett, s mindkettő eszméletlenül fordultak le az országút melletti árokba.

A szerencsétlenséget okozó gépkocsi Vámospécsi felől jött és gyorsvonat sebességgel közeledett Debreczen felé. Az egyébként is dühöngő szélroham azonban oly borzasztó port vert fel az országúton, hogy emiatt sem az automobilon ülők, sem az elgázoltak nem vehették kellő időben észre a közelgő veszedelmet.

A veszedelmes karambolnak két áldozata lett. Egy asszony, aki éppen anyai öröme előtt áll, és egy 4-6 éves kis gyermek. Mindkettő fején, karján és hátán szenvedett súlyos sérüléseket.

Hogy kié volt az automobil, azt ezidáig nem tudják, csak annyit lehetett megállapítani, hogy azon három hölgy, két férfi és a soffőr ültek. E pillanatban a szerencsétlenül jártak neveit sem tudta teljes pontossággal megállapítani a vizsgálát sem. A szerencsétlenségről a csendőrséget egy tanyai ember értesítette, aki lóháton jött bejelenteni a végzetes kimenetelű szerencsétlenséget.

UJDONSÁGOK.

A debreczeni színésziskola.

*

A Darabos-utcában, egy kis szürke házat, Hymnusszal megnyitó, biztató, kecségtató szónoklatokkal muza hajlékká avattak föl ma Debreczenben. Egy ambiciózus, derék színművésznek Solyomossy Eleknek jutott az a kétségkívül becsületes ötlete, hogy itt Debreczenben kadetrát állít föl a színjátszásnak s a Darabos-utcai házból nyembereket, új erőket nevel a színpadnak. A magyar színészet történetében nevezetes helyet foglal ez a város. Még most is ragyogó és már örökig letűnt csillagok ebben a városban, ennek a színháznak deszkáin fényltek meg előzőr. Innen indultak sokan, diadalmas nagy utra. Talán ez a nagyszerű tradíció lelkesíti Solyomossy Eleket s őszintén sajnálnók, ha ebbe az ideálművészetbe a legcsekélyebb disszonancia is vegyülne. Mert Debreczen igen jó talajnak bizonyult, ősi talentummal rendelkező nagy mű-

Kiválóságokról ismert, kiállításokon is elődíjakkal jutalmazott

Borsajtóinkat Péterfia-utca 73. szám alatti raktárunkon

elsőkézből, feltétlenjótállással árusítjuk!

„Debreczeni Vasúttörő és Géplakatosok.”

vésznek k
A jövő fog
majd kezd
ból színés
mében v
befogadui.

Az első
tént. A D
kaput ma
helyett m
ségnek ju
jelent W
Oláh Ká
felügyelő,
san azok
iránt érde
a Hymnu
gató pedi
mertette a
tanácsnok
rencsét k

Az ünne
latok elh
csian teki
melynek
megindul
egy kicsi
igazán se
talán mo
Majd tal
bezarulna
s az elér
nak mérle
idő és all

A legúj
az a ked
rem jobb
melynek
don tarká
női hajfo
ménység
valamer
fanatiztik
viseltetne
dig igazá
utat, ame
vezet, ah
héz eljut

— A
delem. A
vasárnap
zatát a pü
tást rendk
ték meg I
lett a köv
térum 39
fire adta s
számos pr
adni. A
testülete a
Eröss Laj

— A
ság gyüle
dalmi társ
ref. egyház
Szoboszlai

Női

vészek kibontakozására, fejlődésére. A jövő fogja megmutatni, képes lesz-e majd kezdő emberekből, nyers anyagból színészeket és a szó nemes értelmében vett színésznőket nevelni és befogadni.

Az első lépés mindenesetre megtörtént. A Darabos-utcai színész-háznak kapuit ma megnyitották s az oktatás helyett ma még csak a premier-ünnepségnek jutott tér. A megnyitón megjelent *Weszprémy Zoltán* főispán, *Oláh Károly* tanácsnok, színészi felügyelő, *Csiky Lajos* s még számosan azok közül, aki művészeti dolgok iránt érdeklődnek. A főiskolai kántus a Hymnusz-t énekelte, Solymossy igazgató pedig beköszöntő-beszédjében ismertette az ő törekvéseit, Oláh Gábor tanácsnok az iskolát üdvözölte s szerencsét kívánt a vállalkozáshoz.

Az ünnepség alatt, amíg a szónoklatok elhangzottak, a közönség kíváncsian tekintett körül a teremben, a melynek falai között holnaptól kezdve megindul a színészképzés. Elmélnék, egy kicsit alaposabban gondolkodni, igazán senkinek nem volt kedve. De talán most még nincs is helyen. — Majd talán egy év elteltével, amikor bezarulnak a színész tanodák kapui s az elért eredménynek, munkásságnak mérlegét mutatják föl, erre is jut idő és alkalom.

A legünnepélyesebb mindenesetre az a kedves tabor volt, amely a terem jobb oldalán helyezkedett el s a melynek agyában igen tekintélyes módon tarkáltott a szőke, barna, fekete női hajfonat, kedves arcok, tele reménységgel. — A szemükben pedig valamennyüknek ott csillog az a fanatiztikus, amelyre pályáruk iránt viseltetnek s ebben a pillanatban pedig igazán semmibe veszik azt a nagy utat, amely a diadalig, a dicsőségig vezet, ahová pedig olyan nagyon nehéz eljutni . . .

A püspökválasztási küzdelem. A bősörményi egyháztanács vasárnap tartott ülésén adta le szavazatát a püspökválasztásban. A választást rendkívül nagy korteskedések előzték meg Dicsőfi érdekében, aminek az lett a következménye, hogy a presbitérium 39 szóval 23 ellenében Dicsőfi-re adta szavazatát. A szavazás ellen számos presbiter felebbezést fog beadni. A debreczeni kollégium tanári testülete a mai napon tartott ülésén *Eröss Lajosra* adta szavazatát.

A protestáns irodalmi társaság gyűlése. A budapesti protestáns irodalmi társaság gyűlésére a bősörményi ref. egyháztanács *Baltazár Dezső* dr. és *Szoboszlai Gerzson* lelkészeket küldte ki

— **Az egyetem megnyitása.** Ma délelőtt volt a budapesti tudományegyetem ünnepies megnyitása. A megnyitás Veni sanctivel kezdődött az egyetemi templomban. Az ünnepi istentisztelet után a tanári kar és az egyetemi hallgatóság az egyetem dísztermébe vonult, a hol dr. *Székely István* rektor beiktatása ment végbe.

— **Az ipartestületek értekezlete Debreczenben.** Érdekes ülés veszi kezdetét csütörtökön reggel 8 órakor a kereskedelmi és iparkamara tanácskozó termében. A kamarai kerület ipartestületei gyűlnek össze, a kamara elnökségének hívására, hogy megfelelő szaktargyalás alá vegyék az ipartörvénytervezetnek megjelent második részletét. Az értekezleten, amelyen részt vesz a kamara kerületében levő harminckét ipartestület, *Szabó Kálmán* országgyűlési képviselő fog elnökölni, az előadói tisztet pedig *Szávay Gyula* titkár és *Rédei Rezső* dr., továbbá *Rácz Lajos* dr. segédtitkárok töltik be. Az érdekes ülés iránt rendkívül élénk érdeklődés mutatkozik a debreczeni iparos érdekeltség körében is.

— **Nagy idők tanuja Aradról** jelentik: *Plesch Herman*, ki az 1848/9 ki szabadságharcban Aradon a híres utcai harcban résztvett, ma 74 éves korában itt meghalt. Az aradi Asztalos Sándor társaság, mely az elhunytban alapítóját gyászolja, szobrot szándékozik emelni.

— **Kossuth-lakoma a függetlenségi körben.** A debreczeni függetlenségi kör ez évben is megünnepeli Kossuth Lajos születési évfordulóját. Szeptember 19-én szombaton este, *Törő Imre* vendéglőjében társasvárosat rendez, melyen a helybeli 13 egyesülés honvédet vendégeül látja. A vacsora-étap szerint lesz. Kezdeté 8 órakor. Résztvevői szándékoznak jelentkezzenek a kör Csapó-utcai helyiségében.

— **Házasság.** *Szigeti Endre* temesvári magántisztviselő e hó 24-én köt házasságot *Schwalb Ilonka* urholgygyel *Schwalb Adolf* nyugalmazott vasuti ellenőr bájos leányával.

— **A miniszterelnökség családja.** *Halász Dezső* miniszterelnökségi tisztviselő néhány héttel ezelőtt utalványokat hamisított *Zala György* és *Donáth Gyula* szobrász javára 17.000 koronáról olyképpen, hogy az utalványokra ráhamisította *Wekerle Sándor* miniszterelnök nevét. — Azután a szobrászok nevében ugyancsak hamisított nyugtákkal jelentkezett az állampénzárnál és fölvette a 17.000 koronát. Az állampénztár néhány nap múlva értesítette a miniszterelnökséget arról, hogy kifizette az utalványozott összegeket, de ezt az értesítést nem *Halász Dezső* kapta kézhez s így nyilvánvaló lett a hamisítás. A tisztviselőt hamarosan letartóztatták s család és okirathamisítás miatt megindították ellene az eljárást. Ma tárgyalta ezt az ügyet dr. *Füzesséry* bíró elnöklésével a vádtanács, amely előtt dr. *Dési Géza* védő nyomós okokat terjesztett

elő, amellyel, hogy a vádlott beteg elméjű, amiért is a vádtanács elrendelte *Halász Dezső* elmeállapotának a megfigyelését.

— **A rendőrbiztosok rágalma-zója.** *Szöcs Lajos* rendőrbiztos kartársai nevében is feljelentést tett ma a bűnügyi osztálynál *Hadadi József* mulató tulajdonos ellen, aki állítólag azt mondta egyik *Kigyó-utcai* bormérőnek, hogy a *Petneházy* borivót ki ne vegye, mert akkor nem fogja győzni a rendőrbiztosokat pénzzel. Minthogy ezt *Szöcs Lajos* a rendőrbiztosok karra sértőnek találta, kérte a bűnügyi eljárás megindítását, amit a rendőrség el is rendelt.

— **Sikkasztó közjegyző Szolnokról** jelentik: *Pesthes Pál* jászapáti kir. közjegyző a reá bizott hivatalos pénzből mintegy 4000 koronát elsikkasztott. *Pesthest* előzetes vizsgálati fogságba helyezték és közjegyzői óvadékára bűnügyi zárlatot vezettek. A vádtanács ez ügyben ülést tartott és a közjegyzőt megfelelő óvadék mellett szabadlábra helyezte.

— **Kifosztott gazdálkodó.** *Vakmerő* rablás történt tegnap a kabai országúton, ahol *Szűcs Márton* kabai gazdálkodót támadták meg. A mint gyanútlanul haladt az országúton, egy jól öltözködött emberrel találkozott, aki csakhamar szóba állt vele. Beszélgetés közben aztán egy váratlan pillanatban a beszélgető idegen rárohant és 500 koronát tartalmazó pénztárcáját elrabolta, azután elmenekült. A csendőrség a vakmerő rablót keresi.

— **Sört!** *Krizsenszky Albert* nap-számos ma éjjel 2 és 3 óra között kijött a központi vásárcsarnok korcsmájából, kissé ingadozóit és nehezen talált be a *Kecskeméti-utca*ba. — A *Kecskeméti* utca sarkán találkozott egy emberrel, aki azt kérdezte tőle:

— Mit ittál testvér?

— Sört! — mondotta *Krizsenszky Albert* és miután még névelével esettintett, a szemét hálatalten az égnek fordította, hozzátette:

— De jó is volt.

A másikat ennyi dicsőretra elfogta a vágy és a szomjúság és mélabusan szólott:

— Be jó is neked De miért legyen csak neked is jó? Gyere és fizess nekem is sört

Krizsenszky ezt nem akarta megtenni és folytatta utját, ami miatt a másik annóra megharagudott, hogy furkósbottjával fejbe verte *Krizsenszkyt*. A kiabálásra rendőrök jöttek, a menőket hívták, *Krizsenszkyt* hazavitték lakására, a másikat behozták a főkapitányságra megállapították, hogy *Nagyfegyver István* 23 éves cipészsegéd aki annóra részeget volt, hogy azt vallotta *Krizsenszkyt* ki akarta rabolni és csak nehezen mondott le arról a dicsőségről, hogy ő rablómerényletet követett el. Amikor reggel kijózanodott, hazabocsátották.

— **Megtámadott szoboszlói tanító.** Különös és furcsa rablóámadásról ad hírt szoboszlói tudósítónk. A múlt napokban késő este a Kabáról érkező vonattal érkezett *Szoboszlóra* N. K. ottani tanító, nyugodtan ballagott a szép holdvilágos estén be a városba, mikor az utszéléről eldugrott 3 ember és nagy fenyegetések között pénzt kérték. N. K. azzal

Női felöltőkben

és confektióban a legjutányosabb a **Központi női felöltő áruház Simonffy-u. 2.** Városi bérház. Rőfös és rövid-árúk a legolcsóbban **Feldmann C. és Tá.** Simonffy-u. 1.

felelt, hogy nincs pénze. A támadók azonban ennek nem hittek és ott a gödrök partján a tanítót tetőtől-talpig levetkőztették, még a cipőt is le kellett huznia. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Megakadályozott öngyilkosság.** A Péterfia-utcán nagy riadalmat okozott ma délután Soós Gyula lakatos segéd. Az Egymalom-utca sarkán elébe ugrott a kisvasut mozdonyának, de szerencsére Jeszenszky nevű mozdonyvezető idejében észrevette Soós Gyula szándékát és a vonatot idejekorán megállította. Soós öngyilkossági szándékát illuminált állapotban követte el.

— **Szöttépte az oroszlan.** Párizsból jelentik: Borzalmas módon vetett véget életének egy Grillier nevű huszonnégy éves fiatal ember. Grillier, aki azelőtt alkalmazottja volt a Glasner-féle állatseregletnek, tegnap megjelent az állatseregletben és belépett egy oroszlanhoz a ketrecébe és minden ellenkezés nélkül szét hagyta magát tépetni az oroszlan által. Egy hátrahagyott levélben szerelmi bánatot mond öngyilkosságának okául.

— **Öngyilkosság.** Nagylétéről jelentik, hogy Vida Miklós 34 éves ottani gazda tegnap felakasztotta magát. Az öngyilkossá lett földmives hosszú idő óta a korcsmában töltötte minden idejét és a szesz egész szervezetét tönkre tette. Az öngyilkosságot ittas állapotban követte el.

— **Köszönetnyilvánítás.** A debreczeni izraelita nőegyesület elnöksége boldog emlékeztető Erzsébet királyné emlékeztetőre tett alapítvány kamatából gyászos halálának évfordulója alkalmából 20 koronát küldött a siketnéma intézet javára, mely kegyes adományért fogadja az izr. nőegyesület a szegény siketnéma nevében hálás köszönetemet, Oláh Károly tanácsnok.

— **Hármas ikreket szült.** Hajdubagason most másról sem beszélnek az emberek, mint arról a bő istenáldásról, melyben egy ottani asszony, Tóth Imréné, leányneven Nagy Zsófia részesült. Tóth Imréné tegnap hármassal szült. Kettő közülük leány volt s az egyik fiú. A fiú és a leány rendes fejlődésű újszülött volt, azonban kevés életerővel, úgy, hogy alig éltek pár órát. A harmadik iker torz-szülött volt. A füléket a nyakcsigolyán lehetett látni. A torz szülöttet egyelőre nem fogják elföldelni, hanem valószínűleg valamelyik orvosi muzeumnak bocsátják rendelkezésére. A hármassal anya különben egészen jól érzi magát, s a szülés sem volt nála túlságosan fájdalmas. Az ikreknek csodájára jár most az egész Hajdubagos.

— **A Royal kávéház népszerű tulajdonosa Hauer Berci** több estére szerződtette Magyar Kálmánt, a kiváló debreczeni cigányprimást és zenekarát. Az első hangversenyt e hó 16-án szordán este tartja Magyar zenekara.

— **Uj gőzmalom.** A volt Barcsay-féle gőzmalomot átvettam és a legmodernebb ujerendezéssel felszerelve **Hungária henger malom** czímen f. év október hó 1-én üzembe helyezem, miről már most van szerencsém a n. é. közönséget ezuton értesíteni. Tisztelettel **Sándor Ferencz**.

— **Dr. Horvát Sándor ügyvédi irodáját Kossuth utca 15. szám alá helyezte át.**

— **Percol Carola** tánciskolájában, október első felében kezdődik az őszi tanfolyam. Gyermek kolon, esti és boszton kurzusok. A nyári szünet alatt a táncsterem

szépen át lett alakítva és parkettel ellátva Beiratkozni lehet szept. 18-tól kezdve a Szent Anna-utcai tánciskolában.

— **Eredeti monacoi roulette játékok, sakktáblák és figurák, dominó és más sokféle társasjátékok kapható Mentze Henrik ujdonságok áruházában Kossuth u. 4. sz.**

— **Iskolai táskák; ténta tartók; fésülködő tükrös dobozok fésűk hajtűk, ruha, haj, és fogkefék, a legolcsóbban kapható Mentze Henrik áruházában Kossuth u. 4. szám.**

Nyilttér. *)

Nyilatkozat.

Dr. Varga Lajos, ez a kocsis modoru durva alak, ma délelőtt a kir. törvénytörvényes tárgyaló terme előtti folyosón megtámadott, mert hónapokkal ezelőtt közjegyző előtt hitelesített nyilatkozatban elmondottam egy közönséges aljas ténykedését, amellyel más embert akart aljas és ravasz fondorlattal felhasználással megrágalmazni. Tekintettel, hogy dr. Varga Lajostól nem szoktak, mert nem lehet a szokott formák között elégtételt venni, átadom őt a tisztességes emberek megvetésének.

Debreczen, 1908. szeptember 15.

Hajnal Gyála.

* E rovatban közlöttekért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

Terményfőzsde.

Chavaycz E. debreczeni bizományos távirati jelentése Budapest, 1908 szeptember 15

Határidők lanyhák.	
1908. októberi buza	11.33. ---
1908. májusi buza	---.---. ---
1909. áprilisi buza	---.---. ---
májusi rozs	---.---. ---
1908. októberi rozs	9.35. ---
1909. áprilisi rozs	---.---. ---
októberi zab	8.01. ---
1908. májusi zab	---.---. ---
áprilisi zab	---.---. ---
1909. májusi tengeri	7.34. ---

A Harmat Crème

arcszépítő és bőrápoló kenőcs.

mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt sem ólmot nem tartalmaz, a legrövidebb idő alatt megszüntet mindenféle szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtkát (míttessen) bőrbajokat. Kiszimítja a ránczosodni kezdő arczbőrt s azt fehérré simává és üdévé teszi. Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arcra. Nem zsíros tehát nappal is használható. Hatása gyors és biztos.

Egy tégely Harmat-Crém I kor.

Készítő helye s főraktár:

Mihalovits Jenő gyógyszerháza.

Debreczen,

Főplacc 31, a városházzal szemben.

Vidékről beköltözőknek

igen alkalmas

u j h á z,

szép nagy udvarral, igen közel a fő-utcahoz, jó vizű kúttal, olcsó törlesztéses kölcsön van rajta, rendkívül előnyös feltételekkel

megvehető.

Czím a kiadóban.

Eddig nem létező árban

vásárolható a divatos őszi és téli posztó gyapjuszövet az ujonnan friss árukkal berendezett posztó kere kedésében <<<

Kohn M. Miksa

Hatvan utca 7. sz

Nagy választék: Szabott árak.

Tessék meggyőződni.

Hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város házi-pénztárának és az általa kezelt alapoknak 1909. évi költségeloirányzata elkészült s az a törvény rendelkezéséhez képest a folyó év és hó 13-ik napjától közszemlerekre kitétetett a város számvevői hivatalánál (Városház I. emelet) ahol is az a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Erről a város adózó lakossága azon felhívással értesítettik, hogy a költségvetésre vonatkozó netaláni észrevételek a közgyűlés napját megelőző öt nappal írásban a városi Tanácshoz adhatók be.

Debreczen, 1908 szept. hó 12.

A városi Tanács.

Kerékpár, varrógép, gramofon

vilamossági cikkek és mindenemű alkalmasságok állandó raktár.

Nagy választék:

lemez ujdonságokban.

Elvállalunk villamos felszereléseket mindennemű mechanikai készülékek javítását, vas-és fémesztergályozást, zománczolás, nikkellezést és az összes e szakmába vágó munkákat szakszerűen és pontosan készítjük.

Geller és Németh műszerészek,

Debreczen, Hatvan-utca 8. szám.

Meghívó.

A „Debreczeni közös konyha szövetkezet“ a kereskedelmi akadémia női tanfolyam tantermében 1908 szeptember 24-én d. u. 5 órakor

rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok ezennel meghívattak.

Tárgy:

A felügyelő bizottság jelentése, hogy a tapasztalt mulasztásokat a kir. törvénytörvényeseknek bejelentette.

Esetleges indítványok.

A felügyelő bizottság.

Fé

Ajánlok

jó minőségű helyb.

Bük hasáb Cser hasáb Cser dorong

m

Pollák

Hat

Donog

Menyaszonyi

DEBRECZEN

Meg

Őszi ide

Női ruhák

mek,

Öriási

Akar

Hölgyek

törvényt. gyer

van) 5000 - 5

megbízásunk v

resni. Csakis o

kiknek komoly

akadály a gy

Schlesinger

Csinos

Finom

Tart

kez

hölgyek, u

szére ó

Schö

Keztyű, kötsz

Debreczen, Placc

Bor

szőlőzuzó

horny

Seszt

vaskereske

Férfi és fiu Box czipők legolcsóbban

a Központi czipő és kalap áruházban Dréher sörcsarnok mellett. Telefon 435.

Ajánlok az alábbi árakban
jó minőségű tűzifát
helyb. waggon Debreczen.

Bük hasáb . . . . . 159 kor.
Cser hasáb . . . . . 154 „
Cser dorong . . . . . 147 „

megrendelhető

Pollák Zsigmond

Hatvan utca 22.

Donogán és Somossy

Menyasszonyi kelengye, szőnyeg áruház
DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Megérkeztek az

Őszi idény újdonságai

Női ruhakelmék, Flanelek, selymek, ruhadiszekben.

Óriási választék!

Akar ön nőülni?

Hölgyektől (közte olyanok is kiknek törvényt. gyermekük, testi hibájuk stb. van) 5000 - 500.000 K vagyonnal, megbízásunk van, alkalmas férjeket keresni. Csakis oly urak, (ha vagyontalan is) kiknek komoly a szándékuk és kiknél nem akadály a gyors házasság, irjanak L. Schlesinger Berlin 18. ozimre.

Csinos glace,
Finom svéd,
Tartós szarvasbőr
keztük

hölgyek, urak és gyermekek részére óriási választékban

Schön Sandor

Keztük, kötszer, és orvosi műszertárbán
Debreczen, Piacz-u. 12. sz. (Stenczinger ház.)

Borsajtók

szőlőzuzók, fenyő puttonok,
boryomózsákok

kaphatók

Sesztina Lajos

vaskereskedőnél, Piacz-u. 23.

Villamos-világítási és erőátvitel

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

A Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni építésvezetősége

(Piacz-u. 72.) által készítettnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Világítótestek, csillárok és szerelvények dus választéka.
Telefon 568. sz. Telefon sz. 568.

Uj üzlet

Kossuth-utca 17.

a **kék csillag**-hoz.

Ajánlom dusan felszerelt raktáramat kész árakban u. m. Bluzokban, aljakban gyermekruhákban. — Mérték szerinti eivállalást gyorsan és pontosan teljesítek. Gyászruhákat 6 óra alatt készítek mérsékelt árak mellett. Saját varroda az üzletben. Azonkívül mindenféle rőfös és rövidáruban nagy választékot tartok.

Szíves pártfogást kérem a n. é. közönségnek.

Tisztelettel

Ferenczy József.

Fazekas Imre

Villamos-Világítás és Erőátviteli Vállalata az Egyesült Villamossági és Gépgyár R. T. képviselője.

Iroda Debreczen, Piacz utca 77. sz. az udvarban.

Telefon sz. 567. Telefon sz. 567. A modern electrotechnika minden e szakmába vágó munkálataival foglalkozik, — lakások, üzletek, kastélyok, gyárak, műhelyek és egyéb helyiségek Villanyvilágítási és Erőátviteli berendezéseit a legmegbízhatóbban, a legnagyobb szakszerűséggel és igen jutányos árban készíti. Tervezetek és költségvetés díjtalan.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Zavatzky Leó

Debreczen, Piacz-utca 16 sz.

Bika szállodával szemben.

Női blouzek és gyermek ruhák

nagy választékban.

Női, férfi és gyermek alsó trico ruhák, harisnyák, keztük, női és gyermek kötények, gallérok, nyakkendők, csipkék szallagok, Női-, férfi, és gyermek f-hérneműek.

Olcsó árak! Művirágok! Pontos kiszolgálás!

Legjobb órák,

legszebb ékszerek

szolid árban jótállással

Kurián Gyula műórás

Debreczen, Piacz-utca 42.

Hajdusági
Bajuszpedro.

Szép a bajusz

a híres

HAJDUSÁGI PEDRO-vel.

Elismert legjobb különlegesség a bajusz növeztésére és ápolására, mely meg nem avasodó zsirmentes növényi balzsamos anyagokból készül.

Hatása gyors és biztos
Törvényesen védve.

1 doboz 50 fillér, postán csak 8 doboz küldetik 2 kor. 15 fillér, bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyezzerész.

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszarva” gyógysszertár.

Telefon 496. sz. Telefon 496. sz.

Az iskolai év kezdete alkalmából

ajánljuk

dusan felszerelt raktárunkat a t. szülők szíves figyelmébe

Fiu- és férfi ingek.

Lábravalók és harisnyák.

Nyakkendők, paplanok.

Madráczok és flanel takarók

nagy választékban feltűnő olcsó szabott árakhoz

SZABÓ LAJOS FIAI

vászon- divat és szőnyeg áruház
DEBRECZEN, Rózsa utca.

A HAJDUMEGYEI MÉHÉSZEGYLET

MÉZ

TERMÉKEINEK MEGBIZOTT ELÁRUSÍTÓJA

DEUTSCH LAJOS

FÜSZERKERESKEDŐ PIACZ-UTCZA 38.

kg, pergetett méz 1 kor. 20 fillér.

Apró hirdetések. Iskola cikkek

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők. — Vidéki tudakozásnál tessék válasz-bélyeget csatolni.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádogos-u. 4. sz.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, Canavász, Női ruha szövet, ág- és asztalterítő, szövet- és csipke függöny, futó és nagy szőnyegek. Paplany és flanel takarók, férfi- és női felöltők, kész férfi-fü öltönyre vagy tükör, kép és butor a mai naptól fogva olyan olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próba bevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Jó családból való 3-4 gimnasistát teljes ellátásra felvesz intelligens uri család. Darabos-utca 54.

Piacz-utca 72. szám alatti Lukács palotában egy szép nagy üzleti helyiség megfelelő pincze és mellék-helyiségekkel 1908. november 2 től kiadó. Értekezni ugyanott az ügyvédi irodában.

Eladó vaspénzszekrény Egy álló íróasztal alakú Wertheim szekrény igen jó karban eladó. Hol? Megmondja a kiadó hivatal.

Teljesen új fűszer-stelage azonnal eladó. Értekezhetni Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében Városház utca 2.

Liszt stélázi és pult (egész lisztkereskedői berendezés) olcsón eladó. Miklós-utca 22.

Fagyapott szőlő és gyümölcs csomagoláshoz kapható legolcsóbban Kontsek Gézánál.

Keresztény árva leány pénztárnoknői vagy irodai állást keres. Czim a kiadóba.

Kitűnően képesített, kitűnő gyakorlatu tanítónő megánórakat ad, vizsgákra kitűnően előkészít felelősség mellett. Czim a kiadóhivatalban.

Peérban Szilágy megye mint egy 100 véka finom faju alma helyben átvételre eladó. Értekezhetni Szent Anna-u. 32 szám.

Jó forgalmu berendezett hentes és mészáros uzlet van kiadó vasúti fuóházzal szembe Értekezni lehet a tulajdonossal Varga kert 81. szám, Jólsvay-féle ház.

Jó családból való a középiskola alsóbb osztályába járó tanuló intelligens izr. családnál teljes ellátásra felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Jó házból való 1-2 gimnazista uri háznál teljes ellátást kaphat. Darabos-u 56.

Keresztény uri háznál butorozott szoba kiadó két teologus részére. Darabos-utca 56.

14-16 éves fiu irodai küldöncnek tisztelettel felvétetik. Czim a kiadóba.

Egy tisztességes boltiszolga felvétetik Halász ékszerésznél.

Házmaster felvétetik Széchényi-u. 44. sz. alatt.

Kiadó vagy eladó házak H.-Böszörményben. Egy 3 szobás lakóház, ugyanazon udvaron két külön épületben egy-egy szobas, közel a piacchoz Hold utcán. — továbbá az isko a utcán, ugyanon épített 3 szobás cseréppel fedett ház, 500 négy szögöl udvarával szabad kézből eladól vagy már folyó évi szeptember 1 től kiadó. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

könyvtáskákat, könyvszijkákat, tokk és tolltartókat, tentatartókat, palatáblát, írót, tollat és kőironokat olcsón csakis a

Párisi nagy bazárban lehet vásárolni.

Rose Dezső

ékszerész

Debreczen, Piacz-u. 55.

(Hungária mellett.)

Elismert legmegbízhatóbb bevásárlási forrás.

Legbiztosabb szépitőszér a

Fáy-féle Arcz-Grém

hatása csodás!

Szépit, fiatalít! Legkitűnőbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arczbőr tisztátalanságai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzá való „Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban

1-2-3 koronás üvegje

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel- és külföldi gyógyszer különlegességeknek, pipere cikkeknek és hasonszervi gyógyszereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszarv” gyógyszerár.

Telefon sz. 496. Telefon sz. 496.

Sikerült vétel.

Gyönyörű szép kelméket vettem 120 cm. és 140 cm. szélességben, már 45 krtól kezdve.

Három és 5 méteres maradékokat eddig nem létező olcsó árban árusítok Finom, széles szőnyegnek méterre 30 kr.

5 rétű fiu- és férfi gallér drb. 12 kr.
5 rétű kézelő fehér és színes párja 18 kr.

Sugár Dezsőnél

Piacz u. 19 Bika mellett.

Bankegyesület

részvénytársaság

Debreczen, Piacz-utca 72. sz.

Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.

Leszámítol váltókat, utalványokat, nyitit tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirto- kokra és hazakra.

Előleget ad értékpapirokra, árukrastb. Atvesz tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre, és

Vállalkozik minden egyéb bank- ügylet kötésére is.

Az igazgatóság

KIVONAT.

1 kg. Családi vegyes kávé . . . 2 kor.
1 „ Törmelék csokoládé . . . 1.80 f.
1 „ Orosz tea, finom . . . 6 kor.
5 „ Finom csemege szőlő . . . 1.40 f.

Friss Szardinia és Cacao megérkezett

Kohn Henrik

déli gyümölcs és csokorka kereskedésében, Hatvan utca 5. — Telefon 388

BUZIÁSI PHÖNIX

ÁSVÁNYVIZ

Kitűnő hatásu vese- és hólyagbajoknál

Szénsavdus, kellemes, savanykás ízű, vasmentesített,

RENDKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ.

Ódit, gyógyít!

Orvoilag ajánlva.

Ivógyógymódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemé- dence idült hu utjánál, húgykő- és fűvényképződésnél, a lég- utak és a kiválasztószervek hurutos bantál ainál kitűnő hatá- sunsk bizonyít. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

Debreczeni főraktár Grünberger és Glück czégnél. Kapható fűszerüzletekben, dro- geriákban és vendéglőkben.

Nyomatott Hoffmann és Kronovits könyvnyomdájában, Piacz-utca 49. szám a főpostával szemben.